

Barne- og likestillingsdepartementet
Postboks 8036 Dep.
0030 OSLO

Deres referanse

Vår referanse
16/00358-8

Vår dato
03.02.2017

Fellesorganisasjonen (FO)s krav til statsbudsjett 2018 til Barne- og likestillingsdepartementet

Fellesorganisasjonen (FO) er fagforening og profesjonsforbund for over 27.000 barnevernspedagoger, sosionomer, vernepleiere og velferdsvitere. Våre medlemmer arbeider innenfor hele bredden av velferdstjenestene. FOs medlemmer er tett på hverdagen til innbyggerne generelt og til utsatte og marginaliserte grupper spesielt.

En velferdsstat bygd på solidaritet og likeverd er en viktig forutsetning for å oppnå og opprettholde et samfunn som er godt for alle. FO mener velferdsordningene i størst mulig grad bør være universelle og i offentlig regi. Samtidig er det nødvendig å ha spesifikke ordninger rettet inn mot enkeltpersoner og grupper med særskilte behov. Den skattefinansierte velferdsstaten generelt, og trygdeordninger spesielt, er avgjørende for å oppnå målet om et samfunn der alle har samme rettigheter og muligheter for å delta. En grunnleggende forutsetning for dette er at skatte- og trygdesystemer har en sterk omfordelende funksjon.

Kommunalt barnevern

FO mener at kommunalt barnevern er underfinansiert. Med unntak av en øremerking av 15 millioner til stillinger i barneverntjenesten i Oslo er det i statsbudsjettet for 2017 kun satt av midler til å videreføre tidligere øremerkede stillinger ellers i landet. Dette er ikke tilstrekkelig sett i lys av økte oppgaver, flere barn som trenger hjelp, regjeringens ambisjoner for et barnevern på barns premisser, samt behov for å styrke arbeidet med ettervern. Tall fra SSB viser at selv om det er blitt flere ansatte i kommunalt barnevern under dagens regjering har de ansatte fortsatt ansvar for like mange barn som i 2013.

I statsbudsjettet (2017) vises det til at saksbehandlere i barnevernet har ansvar for 10 barn med tiltak. Tiltaksarbeidet er imidlertid bare en del av arbeidet i barneverntjenesten. I tillegg skal saksbehandlerne både vurdere og avklare bekymringsmeldinger, og gjennomføre undersøkelser. I 2015 ble det meldt 54396 bekymringer om 48329 barn og det ble arbeidet med over 55000 undersøkelser i løpet av året. SSB har slått sammen statistikken over saksbehandlings- og administrasjonsstillinger og det er derfor uklart hvor mange barn den enkelte saksbehandler i barneverntjenesten har ansvar for. Men ut fra statistikken vet vi at saksbehandlere i snitt i 2015 hadde ansvar for minst 20 barn med tiltak eller

FO

Besøksadresse:
Mariboestgt. 13
0183 Oslo

Postadresse:
Pb. 4693 Sofienberg
0506 Oslo

Telefon:
02380

Telefaks:
94 76 20 18

e-post:
kontor@fo.no

www.fo.no

Bankgiro:
9001.06.35674

Bankgiro kontigent:
9001.08.71394

Foretaksnr.:
870 953 852 MVA

undersøkelse, og at det viktige arbeidet med bekymringsmeldingene ikke er inkludert i denne beregningen.

FO mener at god nok bemanning i barneverntjenesten er en avgjørende faktor for å sikre et faglig forsvarlig barnevern. Det må settes et maksantall for hvor mange barn en kontaktperson kan ha ansvar for. FO og Fagforbundet er enige om at en saksbehandler ikke skal ha ansvar for flere enn mellom 9 og 15 barn. I lys av at regjeringen vil foreslå en bemanningsnorm for barnehager mener vi det også vil være naturlig med en bemanningsnorm for kommunalt barnevern. En slik norm vil være tett knyttet til barnevernlovens forsvarlighetskrav.

Regjeringen vil gjennom sin barnevernreform gi mer ansvar til kommunene, og har varslet forslag til ny ansvarsdeling våren 2017. Barnevernreformen skal også være en kvalitetsreform. FO har ved flere anledninger understreket at for å lykkes med denne kvalitets- og strukturreformen må mer midler øremerkes økt bemanning i barneverntjenesten. Regjeringen bevilget 20 millioner til kompetanseutviklende tiltak i statsbudsjettet for 2017. Dette mener FO er langt fra tilstrekkelig.

FO anbefaler:

- **En reell økning av øremerkede midler på 250 millioner kroner til barneverntjenesten, samt en flerårig opptrappingsplan for det kommunale barnevernet**
- **Minst 50 millioner kroner til kompetanse- og kvalitetsutviklings- arbeid samt internkontroll**
- **Iverksette en forsøksordning med en bemannings- og kompetansenorm hvor hver kontaktperson har ansvar for mellom 9 og 15 barn**

Statlig barnevern

FO mener det er bra at statlig barnevern styrkes. Vi stiller imidlertid spørsmål ved at regjeringen i statsbudsjett for 2017 tydeliggjorde at midler skal gå til ytterligere privatisering av barnevernet. Ca 50 % av institusjonene i barnevernet er drevet av private, og andelen bør ikke økes. FO mener at å ivareta utsatte barns trygghet og utvikling er det offentliges ansvar. Vi mener de offentlige tjenestene må bygges ut, samtidig som de ideelle aktørene styrkes. I alle deler av barnevernet er ressursknapphet et stadig tilbakevendende tema. Derfor er begrensnig og kontroll av profitt nødvendig slik at vi kan forhindre at det tjenes svært gode penger på barn i barnevernet.

FO mener også at familievernet, i lys av økte oppgaver, må styrkes med flere fagstillinger.

FO anbefaler:

- **Et variert, differensiert og tilgjengelig tiltaksbarnevern forutsetter statlig grunnkapasitet hvor over halvparten av institusjonene må være driftet i offentlig regi**

Enslige mindreårige

FO mener alle enslige mindreårige asylsøkere og flykninger skal være barnevernets ansvar, og at alt arbeid med barna må hjemles i barnevernloven. Vi var sterkt uenig i at ansvaret for refusjonsordningene for bosetting av enslige mindreårige flykninger ble overført til justisdepartementet. Det var og er et sterkt politisk signal om at enslige mindreårige asylsøkere ikke er barn på lik linje med andre barn når ansvaret for disse barna flyttes fra barneministeren.

FO anbefaler:

- **Barnevernet må få ansvar for alle enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger, og omsorgssentre må driftes gjennom budsjettposten for statlig barnevern**

Fylkesnemndene

I utkast til Norges femte og sjette rapport til FNs barnekomité vises det til en gjennomsnittlig saksbehandlingstid for barnevernssaker på 77 dager i fylkesnemnda. Ventetid for behandling av barnevernssaker i fylkesnemnda er for lang, og barns liv blir satt på vent i måneder. Det er helt nødvendig å styrke kapasiteten og få ned saksbehandlingstiden gjennom økte ressurser.

FO anbefaler:

- **Øke bevilgningen med 20 millioner kroner**

Likestilling

FO er skuffet over regjeringens likestillingspolitikk. Vi mener at få iverksatte likestillingstiltak ikke skyldes mangel på forskning eller kunnskap om hva som skal til for å bedre likestillingssituasjonen. Vi er bekymret for regjeringens manglende satsning på tiltak for å motvirke strukturelle årsaker til likestilling, og at manglende likestilling dermed blir den enkeltes ansvar.

FO anbefaler:

- **Avvikle kontantstøtten**
- **Utvide foreldrepermisjonen gradvis med 10 nye uker som deles likt mellom foreldrene, og tas ut som kortere arbeidsdag/arbeidsuke for mykere overgang til barnehage. Dagens foreldrepenger deles i tre med mødre- og fedrekvote på 15 uker og fellesperiode på 16 uker. Mors tre uker før termin holdes utenfor som i dag**
- **Øke støtten til likestillings- og ikke diskrimineringsarbeid til 82 mill. (2013-nivå) for å:**
 - **Styrke likestillingsfokuset i barnehage, skole og SFO**
 - **Øke støtten til organisasjoner på likestillingsfeltet**
 - **Bevilge til etablering av regionalt apparat for gjennomføring av likestillingspolitikk**
 - **Styrke trepartssamarbeidet for likestilling i arbeidslivet**

Barnehager

I dag går nesten alle barn i barnehage. FO mener det i et forebyggingsperspektiv er viktig å satse på tverrfaglig kompetanse også på barn og unges oppvekstarenaer. Vi mener at grunnstammen i barnehagen skal være barnehagelærere, men samtidig mener vi det er behov for tverrfaglighet og FOs yrkesgrupper i barnehagen. Kompetansen våre profesjoner har er et nødvendig bidrag for å sikre at sårbare og utsatte barn tidligst mulig blir identifisert og får hjelp de har krav.

FO anbefaler:

- **Innføring av gratis kjernetid i alle barnehager**
- **Løpende opptak i barnehage**
- **Satse på flerfaglighet, og ansette barnevernspedagoger og vernepleiere i barnehage**
- **Økt tilskudd til forskning på bruk av sosialfaglig kompetanse i skole og barnehage**

Barn i fattige familier

Det er godt dokumentert at barn som lever i fattigdom eller lavinntektsfamilier har større utfordringer enn andre barn. Det finnes ikke fattige barn uten fattige foreldre. Fattigdom er et strukturelt problem som ikke kan avskaffes ved kun å sette inn tiltak på individnivå. Regjeringens strategi for tiltak rettet inn mot barn i fattige familier synes imidlertid å være innrettet slik. FO vil understreke at bekjempelse av fattigdom også forutsetter en aktiv omfordelingspolitikk og bredspektrede, universelle, tiltak.

FO anbefaler:

- **En prisjustering til 2017 nivå¹ for barnetrygd (fra 970 kr til ca 1500 kr i mnd) og småbarnstillegg for enslige forsørgere (fra 660 kr til ca 980 kr i mnd)**
- **Gratis barnehage, minimum gratis kjernetid for alle 4 -5 åringer (231)**
- **Kommunale oppvekstplaner må spesifikt tematisere barn i fattige familier**

Med vennlig hilsen

Mimmi Kvisvik
Forbundsleder

Tonje Wejden
Rådgiver

¹ Vil koste vel 5 milliarder